

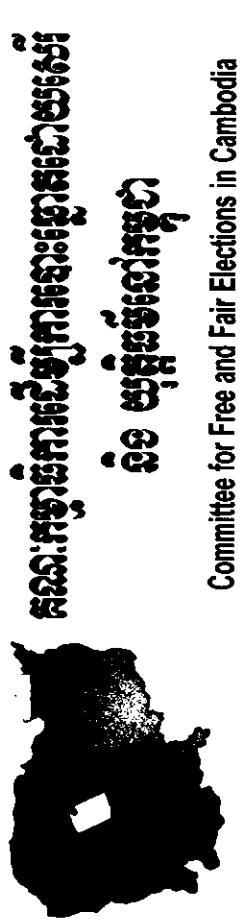
ការបោះឆ្នោតសម្រាប់ការបោះឆ្នោតសម្រាប់ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០០២

ខ្ញុំប្រសូលបានអង្គការសហគមន៍លទ្ធផល ១២ ជាសមាជិក ដូចជា:

សមាគមអាណាបុក អង្គការវិជ្ជាជីវៈ គំរោងការពារក្រុមគ្រួសារ សមាគមមនុស្សចាស់កម្ពុជា មជ្ឈមណ្ឌលការពារសិទ្ធិកុមារ អង្គការជំនួយផ្នែកច្បាប់នៃកម្ពុជា សមាគមសិទ្ធិមនុស្សខ្មែរ កម្ពុជាប្រកាស មណ្ឌលព័ត៌មានស្ត្រីកម្ពុជា អង្គការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចសង្គមកម្ពុជា សមាគមយុវជនខ្មែរ អង្គការជីវិតយុវជនស្ត្រីមានវិបត្តិ សមាគមអភិវឌ្ឍន៍សិទ្ធិមនុស្សជនជាតិភាគតិច ខ្មែរស្ត្រី ។

ទទួលបានដោយ : USAID ធនាគារ: TAF
(Funded by) - Forum Syd
- Novib
- NPA
- Trocaire
- DFID
From the People of Japan

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតជាតិ

Committee for Free and Fair Elections in Cambodia

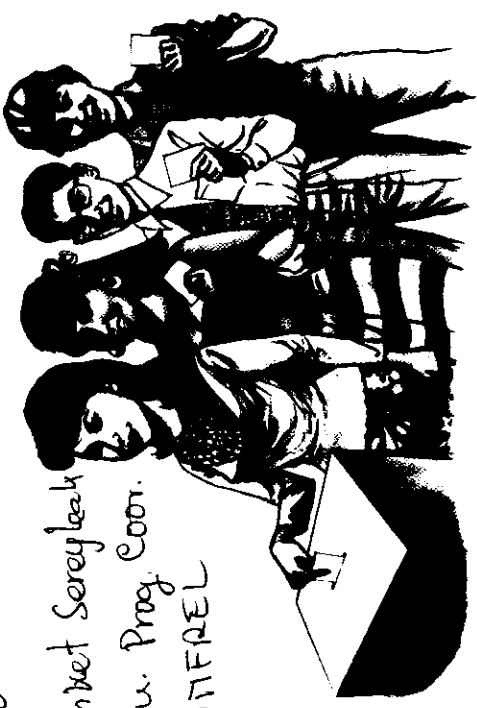
សំណួរ - ចម្លើយ

ជំនួយស្នាក់នៅ

ចំណេះដឹងវិជ្ជាជីវៈ ក្នុងការបោះឆ្នោត
បោះឆ្នោត និង ក្រុមការងារបោះឆ្នោត
ត្រូវសរសេរចំណាចការ

Serey

Serey Serey
Edu. Prog. Coord.
COMFREL

២០០២

អាសយដ្ឋាន : ផ្ទះលេខ ១៣៨ ផ្លូវលេខ ១២២ សង្កាត់ទឹកល្អក់ ១ ខ័ណ្ឌទួលគោក រាជធានីភ្នំពេញ
ទូរស័ព្ទលេខ : (០២៣) ៣៦១ ១៨៧ / ៨៨៤ ១៥០ ប្រអប់សំបុត្រ ccc 439

សំណួរ ៤ ចំណើយ

ជំនួយស្នាក់

**ចំណេះដឹងវិជ្ជាពលរដ្ឋ ក្នុងកំឡុងពេល
បោះឆ្នោត និងក្រោយពេលបោះឆ្នោត**

ជ្រើសរើសតំណាងរាស្ត្រ

ឆ្នាំ២០០៣

ដូចជានៅក្នុងសហគមន៍មួយ អង្គការមួយ ឬក្រុមប្រឹក្សានៃកុលសម្ព័ន្ធមួយ ឬនៅសហគមន៍ក្នុងសង្គម ដើម្បីពិភាក្សារបញ្ហាផ្សេងៗ រួមមានធ្វើការសម្រេចដោយឯកភាពទាំងស្រុង ឬដោយមតិភាគច្រើន ។

ខ) ប្រជាធិបតេយ្យតាមរយៈតំណែង : គឺថាប្រជាពលរដ្ឋធ្វើការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសអ្នកតំណែងរបស់ខ្លួន អោយមកធ្វើសេចក្តីសម្រេចសម្រាប់ច្បាប់ និងអភិបាល គ្រប់គ្រងកម្មវិធីសំរាប់ផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ។ ប្រជាធិបតេយ្យតាមរយៈតំណែងនេះ ត្រូវបានគេយកមកអនុវត្តដោយសារតែភាពធំធេង និងសំបុករបស់សង្គមនៅសម័យបច្ចុប្បន្ន ព្រោះគេមិនអាចអនុវត្តប្រជាធិបតេយ្យដោយផ្ទាល់ ឡើយ ។

ឧទារហណ៍ : ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណែងរាជ្យ និងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ ។

២. តើការសម្រេចសំរាប់ប្រជាធិបតេយ្យមានប្រភេទអ្វីខ្លះ ?

ធាតុសំខាន់ៗរបស់ប្រជាធិបតេយ្យមាន៤ គឺ :

- សិទ្ធិជាមូលដ្ឋាន : សិទ្ធិពលរដ្ឋ, សិទ្ធិនយោបាយ, សិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច និង សង្គម, សិទ្ធិវប្បធម៌ ។
- សេរីភាពសារពើពន្ធ និងផ្សព្វផ្សាយ : ប្រជាពលរដ្ឋមានសិទ្ធិបង្កើតសារពើពន្ធវិទ្យុ, ទូរទស្សន៍ មានសិទ្ធិទទួល និង ផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន ។
- សេរីភាពបង្កើត គណបក្សនយោបាយ និង សេរីភាពក្នុងការប្រជុំ
- ការបោះឆ្នោត ដោយសេរី យុត្តិធម៌ សំងាត់ និង ឡើងទៅ

- ការផ្ទេរអំណាច : គឺអ្នកចាញ់ផ្ទេរអំណាចទៅឱ្យអ្នកឃ្នោះដោយសន្តិវិធី
- ពហុនិយម និងការអធ្យាស្រ័យ : ការសម្រេចមួយយកតាមសំលេងភាគច្រើន និងគោរពមតិភាគតិច ។
- ការបែងចែកអំណាច : គឺចែកទៅតាមខ្សែបញ្ជោល និង ខ្សែទទឹង
- ទំនាក់ទំនងរវាងអ្នកដឹកនាំ និង ប្រជាពលរដ្ឋ : ការបង្កើតច្បាប់ត្រូវមានការចូលរួមយោបល់ពីប្រជាពលរដ្ឋ និង យកទៅផ្សព្វផ្សាយឱ្យប្រជាពលរដ្ឋដឹង និងអនុវត្ត ។
- ទីតវដ្ឋ : គឺរដ្ឋដែលដំណើរការតាមតែក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ ហើយទាំងមន្ត្រីរាជការទាំងប្រជាពលរដ្ឋ មានការយល់ដឹងពីច្បាប់បានល្អគ្រប់គ្រាន់ ។

៣. នៅក្នុងសង្គមប្រជាធិបតេយ្យមានរបបអ្វីខ្លះនយោបាយ ?

មានរបប ៣ យ៉ាង គឺ :

- របបប្រជាធិបតេយ្យ : ប្រជាធិបតេយ្យមានការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសដោយប្រជាពលរដ្ឋ, គ្មានមហាករដ្ឋប្បវេណី ដូចជា សហរដ្ឋអាមេរិក, ហ្វីលីពីន, កម្ពុជា (អំណាចសភា និងរដ្ឋាភិបាលជាតិគ្នា)
- របបសភានិយម : សភាមានការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសដោយប្រជាពលរដ្ឋ ហើយសភាជាអ្នកតែងតាំងគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ដូចជា ជប៉ុន, ថៃ, អង់គ្លេស, អូស្ត្រាលី...។ មានតែមហាករដ្ឋប្បវេណី គ្មានប្រជាធិបតេយ្យ (អំណាចសភា និងរដ្ឋាភិបាលរួមគ្នា) ។
- របបច្បាប់ : ប្រជាធិបតេយ្យ និង សភាបោះឆ្នោតជ្រើសរើសដោយប្រជាពលរដ្ឋ (មានប្រជាធិបតេយ្យនិយមផង និងសភានិយមផង) ដូចជាបារាំង, រុស្ស៊ី (មានប្រធានាធិបតេយ្យ និងនាយករដ្ឋមន្ត្រីផង) ។

- សិទ្ធិចូលរួមក្នុងសហជីព សមាគមវិជ្ជាជីវៈ សិទ្ធិធ្វើមុខជំនួញ និងសិទ្ធិធ្វើកិច្ចសន្យាស្របច្បាប់ ។
- សិទ្ធិមានម្ហូបអាហារគ្រប់គ្រាន់ ។
- សិទ្ធិមានគ្រួសារ និង គូស្រករ
- សិទ្ធិមានសន្តិសុខសង្គម (សង្គម និងរដ្ឋមានកាតព្វកិច្ចផ្តល់សន្តិសុខ និងនិរន្តរ៍យដល់មនុស្សក្នុងសង្គម ពោលគឺត្រូវជួយដោះទុក្ខដោយឧបត្ថម្ភ ទូរសេចក្តីត្រូវការទាំបាច់របស់មនុស្សក្នុងសង្គម) ។
- សិទ្ធិមានពេលសំរាក និងកំសាន្តកាយ (គឺជំនណាក់ដោយមានសិទ្ធិធ្វើការមានកំណត់ពេលម៉ោងត្រឹមត្រូវ និងមានពេលសំរាកកំសាន្ត) ។
- សិទ្ធិទទួលបានការអប់រំ (មនុស្សគ្រប់រូបត្រូវតែមាននិរន្តរ៍ដឹង ។ សង្គម និងរដ្ឋមានកាតព្វកិច្ចចាំបាច់ ធ្វើឱ្យពលរដ្ឋគ្រប់រូបបានរៀនសូត្រ) ។

ប្រ / សិទ្ធិសង្គម :

- សិទ្ធិដើម្បីមាននិរន្តរ៍ដឹង និង សិទ្ធិអាស្រ័យផលវប្បធម៌ និងវប្បធម៌ ។
- សិទ្ធិនិយាយភាសាដើមរបស់ខ្លួន និងសិទ្ធិប្រកាន់ទំនៀមទម្លាប់របស់ខ្លួន ។

- សិទ្ធិបោះឆ្នោត និង ឈរឈ្មោះអោយគេបោះឆ្នោត
- សេរីភាពបង្កើតសមាគម ឬ គណបក្សនយោបាយ
- សិទ្ធិចូលរួម ក្នុងការនយោបាយ (សិទ្ធិធ្វើយុទ្ធនាការសម្រាប់គណបក្សនយោបាយ និង សិទ្ធិចូលរួមក្នុងបក្សនយោបាយ) ។
- សិទ្ធិចូលរួមបោះឆ្នោតដោយសេរី និងទៀងទាត់
- សិទ្ធិមានសុទ្ធភាពស្មើគ្នា ចំពោះសេវាកម្មសាធារណៈ (រួមទាំងសិទ្ធិទទួលបានការជ្រើសរើសឱ្យកាន់តំណែងការងារ) ។

ក / សិទ្ធិសង្គម និង សង្គម :

- សិទ្ធិមានកម្មសិទ្ធិផ្ទាល់ខ្លួន (ការដាក់ជាសម្បត្តិ រួមផ្សំសម័យខ្មែរក្រហម គឺជាការរំលោភ) ។
- សិទ្ធិទទួល (ដោយទិញដូន ឬអំណោយប្រើប្រាស់ផ្ទេរ និងឱ្យទៅគេដោយលក់ដូរ ឬ ធ្វើអំណោយ ឬបោះបង់ចោល ទូរស្រព្យសម្បត្តិ) ។
- សិទ្ធិជ្រើសរើសការងារ ឬផ្ទាល់ការងារ (គឺមិនបង្ខំឱ្យធ្វើការងារដោយផ្ទុយនឹងឆន្ទៈ ឬផ្ទុយពីសមត្ថភាព និងមុខជំនាញឡើយ) ។

ស្ត្រី និង ការដឹកនាំ

៧. មានអ្វីទាំងអស់ស្ត្រីត្រូវចូលរួមក្នុងយោធាឈាម ?

- ដើម្បីធ្វើឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាពស្ត្រី
- ដើម្បីលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ និង សមភាព
- បើគំណោងស្ត្រីមានចំនួនតិច គឺជាគ្រោះថ្នាក់សំរាប់ភាពត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ នៃលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ។
- ស្ត្រី និងបុរស មានសេចក្តីត្រូវការដោយឡែកៗគ្នា ។

- នាំមកនូវផលប្រយោជន៍សំរាប់ស្ត្រី និងសង្គមជាតិ (ស្ត្រីមានចំនួនច្រើនជាងបុរស ហើយក៏មានជំនាញ និងសមត្ថភាពដែរ) ។
- ការចូលរួមរបស់ស្ត្រីក្នុងនយោបាយធ្វើឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរទិសដៅនយោបាយ ។
- បើស្ត្រីមិនបានចូលរួម ស្ត្រីនៅតែគ្មានបទពិសោធន៍ និងនៅតែគ្មានសមត្ថភាព ។
- ស្ត្រីត្រូវមានការយល់ដឹងពីនយោបាយ ដើម្បីអាចជួយគំរង់ទិសរួមគ្នា ។
- ស្ត្រីចូលរួមផ្តល់មតិ បំពេញភារកិច្ចខ្លះខ្លះនោះ និងស្ត្រីគ្រប់រូបមានសិទ្ធិចូលរួម ក្នុងជីវភាពនយោបាយ ។
- ជាសមត្ថភាពផ្ទាល់របស់ស្ត្រីដែលត្រូវតែពង្រឹង ។
- ដើម្បីកែទម្រង់នយោបាយ និងរចនាសម្ព័ន្ធច្បាប់របស់ជាតិ ដោយអហិង្សា ។
- ដើម្បីការពារសិទ្ធិស្ត្រី ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ស្ត្រី និងដើម្បីចូលរួមក្នុងការធ្វើសេចក្តីសំរេច ។

៨. តើត្រូវធ្វើដូចម្តេច ដើម្បីលើកស្ទួយស្ត្រី ឱ្យចូលរួមក្នុងការដឹកនាំការងារនយោធាឈាម ឬការងារសង្គម ?

- ក/ កត្តាស្ត្រីខ្លួនឯង
- លើកស្ទួយលក្ខណៈសមត្ថភាព ឬសមត្ថភាពឱ្យគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការងារ បង្កើនចំណេះដឹង បង្កើនភាពក្លាហាន និងស្នែងយល់ឱ្យផ្សាសំរាប់សិទ្ធិរបស់ខ្លួន ។
 - ពង្រឹងការយល់ដឹងថា ការធ្វើនយោបាយមិនមែនរឿងបោកប្រាស់ កេងប្រវ័ញ្ចតាមសង្កត់ ពួកវល្លយ ហើយនាំឱ្យគ្រោះថ្នាក់ជាទីបំផុតនោះទេ ។

១០. តើរដ្ឋសភាអាចត្រូវបានវាយទុកដូចអោយទុកជាអណត្តិ បានដែរឬទេ ?

រដ្ឋសភា មិនអាចត្រូវបានវាយទុកដូចអោយទុកជាអណត្តិបានឡើយ ប្រើប្រាស់ក្នុងករណីដែលរាជរដ្ឋាភិបាល ត្រូវបានទំលាក់ដៃ ក្នុងរយៈពេល១២ខែ ។

១១. តើរដ្ឋសភា មានតួនាទីអ្វីខ្លះ ?

- រដ្ឋសភា ជាអំណាចនីតិបញ្ញត្តិ :
- ផ្តល់សេចក្តីទុកចិត្តទៅលើការបង្កើតរាជរដ្ឋាភិបាល
- ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីស្នើសុំប្រាប់
- ជាអ្នកអនុម័តច្បាប់
- អាចទំលាក់សមាជិកគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ឬទំលាក់រាជរដ្ឋាភិបាលពីតំណែង ។
- មានសិទ្ធិដាក់សំណុំរឿងលើរាជរដ្ឋាភិបាលនូវបញ្ហាដែលបានចោទឡើង ។

១២. តើតំណាងរាស្ត្រជាតិមានតួនាទីយ៉ាងណា ?

តំណាងរាស្ត្រជាតិមានប្រជាជាតិខ្មែរទាំងមូល ពុំមែនគ្រាន់តែជាតំណាងប្រជាពលរដ្ឋក្នុងមណ្ឌលនោះទេ ។

១៣. តើគណបក្សនយោបាយសង្គមគ្រីស្ទស្តមានតួនាទីយ៉ាងណា ?

គឺគណបក្សនយោបាយសង្គមគ្រីស្ទស្ត មានសិទ្ធិបង្កើតរដ្ឋាភិបាល ។ តំណាងរដ្ឋាភិបាល (នាយករដ្ឋមន្ត្រី) នាំសហការី ដែលជាតំណាងរាស្ត្រ ឬជាសមាជិកគណបក្សតំណាងនៅក្នុងរដ្ឋសភា ដែលផ្តល់ឱ្យការងារដ្ឋាភិបាលផ្សេងៗក្នុងរដ្ឋាភិបាលទៅសុំសេចក្តីទុកចិត្តពីរដ្ឋសភា ។

ខ/ កញ្ចប់សង្គម/នយោបាយ

- ផ្លាស់ប្តូរការយល់ដឹងរបស់ទំនៀមទំលាប់ប្រពៃណីជំនួស (ស្ត្រីមិនមែនវិសេសជ្រោមជ្រែង) ។
- ផ្លាស់ប្តូរចរិតបុរសជាប្តី ឬ ឪពុក ឬ បង ...
- កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និង បង្កើនការអប់រំដល់ស្ត្រី
- បំបាត់អំពើហិង្សាលើស្ត្រីភេទ. បង្កើតបណ្តាញ ឬផលនាយាយរបស់ស្ត្រី ។

ការវិនិច្ឆ័យ

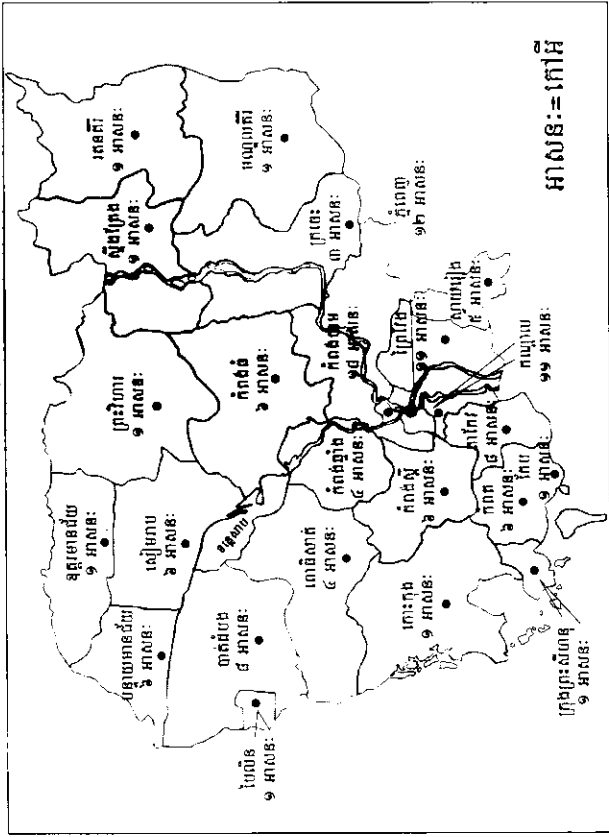
៩. តើការបោះឆ្នោតជ្រើសតំណាងរាស្ត្រត្រូវមានអោយយ៉ាងណា ?

ការបោះឆ្នោតនេះ ត្រូវឱ្យអ្នកបោះឆ្នោតជ្រើសរើសប្រកួតប្រជែងគ្នា ក្នុងការយោបាយ ត្រូវធ្វើឡើងប្រាំឆ្នាំម្តង នៅថ្ងៃអាទិត្យនៃសប្តាហ៍ទី៨ មុនដំណាច់ឆ្នាំទី៥ នៃនីតិកាលរបស់រដ្ឋសភា លើកលែងតែក្នុងស្ថានភាពពេកមួយ ដូចជា :

- ក្នុងករណីប្រធានសិទ្ធិ ដែលទំលាក់ត្រូវលើកថ្ងៃបោះឆ្នោត ។
- ក្នុងករណីដែលរដ្ឋសភាត្រូវបានវាយទុកដូចអោយទុកជាអណត្តិ ។ ក្នុងករណីនេះការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសរដ្ឋសភាថ្មី ត្រូវប្រព្រឹត្តទៅក្នុងរយៈពេលហុកសិប(៦០) ថ្ងៃយ៉ាងយូរចាប់តាំងពីថ្ងៃនិយាយរដ្ឋសភា ។
- ក្នុងករណីដែល រដ្ឋសភាត្រូវបានប្រកាសឱ្យបន្តនីតិកាលរបស់ខ្លួន ស្របតាមវាក្យខ័ណ្ឌទី៥ មាត្រា៧៨ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ។

១៤. តើអាសនៈរដ្ឋសភាសនីតិកាសនីត នៃការបោះឆ្នោតសន្លឹកសំខេត្តស្ទឹងត្រែង មានចំនួនប៉ុន្មាន ?

ចំនួនអាសនៈរដ្ឋសភាសនីតិកាសនីត ត្រូវកំណត់ត្រឹមមួយរយម៉ឺន (១២៣) ។
ចំនួនអាសនៈនេះ ត្រូវបានកំណត់បែងចែកទៅតាមមណ្ឌលបោះឆ្នោតខេត្ត-ក្រុង ដូចខាងក្រោមនេះ :

១៥. បញ្ជាក់ទំនងសមាសធាតុសមាសភាពសភាសនីតិកាសនីត ក្នុងការបោះឆ្នោតសន្លឹកសំខេត្តស្ទឹងត្រែង មានចំនួនប៉ុន្មាន ?

- ដើម្បីបន្ថយអំពើពុករលួយ

- ដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ
- ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហា (រំលោភសិទ្ធិមនុស្ស ហិង្សា រំលោភសេពសន្ថវៈលើស្ត្រី និងកុមារ បញ្ហាដីធ្លី ហេតុកម្ម ឃាតកម្ម ចាប់ផ្តើមការប្រាក់ គ្រឿងញៀន ។ល។ និង ។ល។)
- ដើម្បីរកទិដ្ឋភាពសំរាប់ផលិតផលក្នុងស្រុករបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ។
- បញ្ហាផ្សេងទៀត ដែលលោក អ្នកជួយប្រទះជាក់ស្តែង ។

១៦. តើការកំណត់តំណាងសភាសនីតិកាសនីត ត្រូវមានលក្ខណៈណាខ្លះ ?

- រដ្ឋបាលរបស់រដ្ឋ អាជ្ញាធរ កងកំណត់ និងតុលាការ ត្រូវមានជំហរអញ្ជាញ ភាពសមស្រប ហើយមានសិទ្ធិសម្រេចយោបល់ គោរពសិទ្ធិមនុស្ស មានសន្តិសុខ និងការអនុវត្តន៍ច្បាប់មានយុត្តិធម៌ ។
- គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត (ស្ថាប័នរៀបចំការបោះឆ្នោត)
 - ត្រូវចាត់វិធានការនានា ដើម្បីធានាដោះស្រាយបទល្មើសបោះឆ្នោតដោយប្រសិទ្ធភាព ។
 - ត្រូវតែឯកភាព មានជំហរអញ្ជាញ គតិយុត្តិធម៌ គុណភាព មិនមាននិរន្តរភាព និងមានសមត្ថភាពក្នុងការអនុវត្តន៍សិទ្ធិអំណាច ភារកិច្ច និងការទទួលខុសត្រូវដោយយ៉ាងម៉ាត់ ដើម្បីការគ្រប់គ្រង ចាត់ចែងរៀបចំការបោះឆ្នោត ។
 - មានសមត្ថកិច្ចគ្រប់គ្រងក្នុងការចាប់ផ្តាច់ និងដោះស្រាយទំនាស់, វិវាទ និងបទល្មើសបោះឆ្នោតដោយប្រសិទ្ធភាព ។

■ គណបក្សនយោបាយ

- គោលគោលការណ៍នៃលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ក្រមសីលធម៌ សិទ្ធិមនុស្ស និង មានការអត់អាន ។
- មិនត្រូវប្រើសកម្មភាពខុសច្បាប់ដូចជា ការទិញសន្លឹកឆ្នោត ការគំរាមកំហែង បំភិតបំភ័យ ប្រើសិទ្ធិប្រឆាំងមតិយោបាយ បង្ខំឱ្យធ្វើសម្បទា បង្ខំឱ្យផ្តិតមេដៃ ប្រើអំពើហិង្សា និងការសំរាប់ទៅលើបេក្ខជនឈរឈ្មោះ ឬសកម្មជនគណបក្សនយោបាយ ទៅវិញទៅមក និងទៅលើប្រជាពលរដ្ឋឡើយ ។
- ការចាញ់ ឬឈ្នះឆ្នោត និងការចុះចេញ ឬការឡើងកាន់អំណាច គឺជារឿងធម្មតា គណបក្សចាញ់ត្រូវប្រគល់អំណាចឱ្យគណបក្សឈ្នះ ដោយសន្តិវិធី ។

■ អ្នកបោះឆ្នោត :

- មូលរូបយ៉ាងសកម្ម និងដោយសេរីគ្រប់ដំណាក់កាល នៃការបោះឆ្នោត ។
- បោះឆ្នោតតាមសន្ទុះ ប្រាសចាកឥទ្ធិពលគំរាមកំហែង និងការទិញសន្លឹកឆ្នោត ។
- មានសេរីភាពទទួលបានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ និងផ្តល់ព័ត៌មានបន្ត ដោយគ្មានការរារាំង ។
- មានភារកិច្ចតាមដាន ស្វែងយល់ដំណើរការបោះឆ្នោត មីតិវិធីបោះឆ្នោត និងអប់រំ ផ្សព្វផ្សាយបន្តដល់អ្នកជិតខាងមិត្តភក្តិរូបសំខ្លួន ។
- ឆ្លោសវិវត្តការចប់ស្តាប់ ដោះស្រាយដោយសន្តិវិធី ដោយសុវត្ថិភាព ពេលជួបនូវឧបាយកលទុច្ចរិតរបស់គណបក្សនយោបាយ សកម្មជនគណបក្ស និងប្រជាពលរដ្ឋផ្សេងៗ ។

- ពេលបើកប្រជុំសភាពិភពលោក ឬអង្គការពិភពលោក ឬអង្គការសហប្រជាជាតិ ឬអង្គការសុខភាពពិភពលោក ឬអង្គការសុខភាពពិភពលោក ឬអង្គការសុខភាពពិភពលោក ឬអង្គការសុខភាពពិភពលោក ។

■ ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន :

- ត្រូវគោរពគោលការណ៍សំរាប់ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ
- ត្រូវមានភាពស្មើគ្នា និងដោយសេរីក្នុងការបង្ហាញ ឬបកស្រាយអំពីគោលការណ៍របស់គណបក្សនយោបាយនីមួយៗ តាមរយៈវិទ្យុ ទូរទស្សន៍ កាសែត និងទីសាធារណៈ ។
- បើកទូរលាយ បង្ហាញដោយស្រួលដល់សមាគម-អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល សង្គមស៊ីវិល ដែលធ្វើការអប់រំ ផ្សព្វផ្សាយផ្តល់ព័ត៌មាន ចំណេះដឹងដល់អ្នកបោះឆ្នោតតាមរយៈវិទ្យុ ទូរទស្សន៍ និង ទីសាធារណៈទូទាំងប្រទេស ។

■ អ្នកសង្កេតការណ៍ :

- នៅប្រទេសកម្ពុជា ទាមទារមានអ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិ និងអន្តរជាតិ ដើម្បីធ្វើការសង្កេតការណ៍ ឃ្នាំមើលលើដំណើរការបោះឆ្នោត ។
- ត្រូវតែគ្រប់គ្រង អព្យាក្រឹត ឯករាជ្យ ហ៊ានប្រមូល/តាមដានព័ត៌មាន និងទទួលបានព័ត៌មានអំពីដំណើរការបោះឆ្នោតនៅគ្រប់ទិសទី ។ ហ៊ាននិយាយ ផ្តល់យោបល់ ហ៊ានប្រឈមមុខ ហ៊ានដោះស្រាយនូវបញ្ហាដែលខ្លួនបានឃើញ ដើម្បីបង្កើននូវទំនុកចិត្តពីសាធារណជន និងជំរុញដំណើរការបោះឆ្នោត ប្រកបដោយសេរី ត្រឹមត្រូវ យុត្តិធម៌ និងតម្លាភាព ។

១៧. សក្ខីភាពបែបណាខ្លះដែលជាភារកិច្ចនៃការងារស្រុកក្រុង ?

ការងារស្រុកក្រុងត្រូវតែមានការងារស្រុកក្រុងដោយឡែកទាត់ ពាម ការកំណត់មិនក្លែងបន្លំ ក្រោមបរិយាកាសផ្នែកផ្គត់ផ្គង់ គ្មានអំពើហិង្សា គ្មានការសំឡាត់ គំរាម កំបែង គ្មានការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ផ្សេងៗ គ្មានការបង្ខំឱ្យបោះឆ្នោតឱ្យប្រកួតខ្លួន ឬ គ្មានការទិញសន្លឹកឆ្នោត ឬគ្មានការលួចជូរសន្លឹកឆ្នោត ។ បើកំណត់ហើយស្នាក់នៅមិនដល់ អ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិ អន្តរជាតិ និងអ្នកសង្កេតការណ៍គណបក្សនយោបាយ ។

១៨. សក្ខីភាពបែបណាខ្លះដែលជាភារកិច្ចនៃការងារស្រុកក្រុង ?

- មានការចូលរួមដោយសេរីរបស់អ្នកបោះឆ្នោត បេក្ខជន និងគណបក្សនយោបាយ ។
- ប្រាសចាកការភ័យខ្លាច
- សេរីភាពទទួលបានព័ត៌មាន អំពីការបោះឆ្នោតដោយសេរី និង តម្លាភាព
- មានការរួមផ្គុំ និងការបញ្ចេញមតិយោបល់ ដើម្បីពិភាក្សាអំពីបេក្ខជន និង គណបក្សនយោបាយបោះឆ្នោត ។
- មានការចូលរួមប្រជុំដោយសេរី ។

១៩. សក្ខីភាពបែបណាខ្លះដែលជាភារកិច្ចនៃការងារស្រុកក្រុង ?

- មានការជឿជាក់លើអង្គការរៀបចំការបោះឆ្នោត ស្ថាប័ន អព្យាក្រឹត តម្លាភាព និងមានគុណភាព ។

មានប្រព័ន្ធបោះឆ្នោតល្អ មាននិយ័តភាព និងការបោះឆ្នោតដោយសំឡាត់ ។

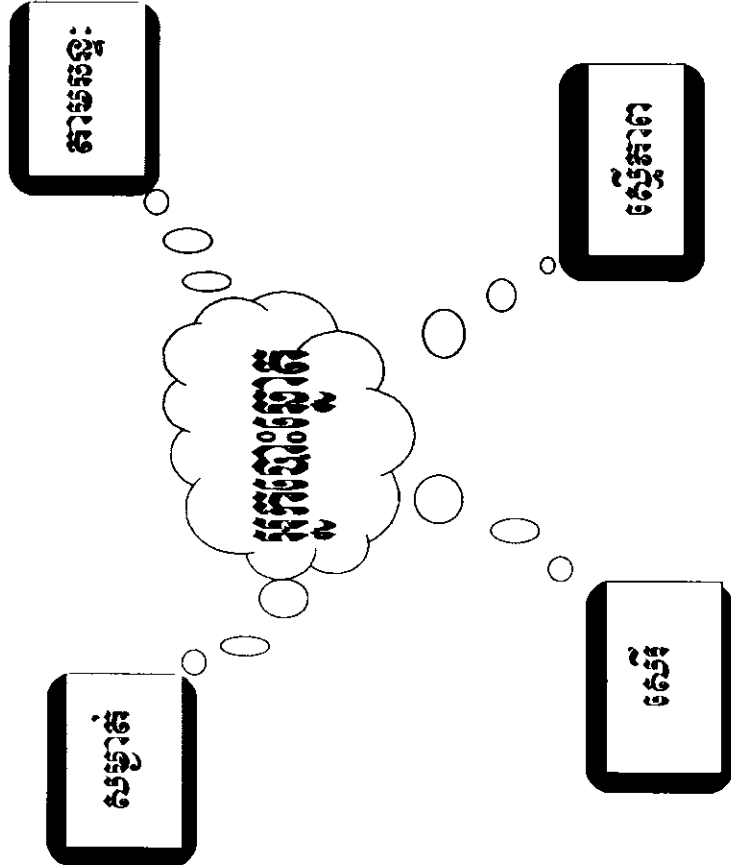
- មានការដោះស្រាយវិវាទ ឬទំនាស់បោះឆ្នោតបានត្រឹមត្រូវ និងបេក្ខជន ឬ គណបក្សឈ្នះឆ្នោតត្រូវតែបានដឹកនាំរដ្ឋាភិបាល ។

២០. សក្ខីភាពបែបណាខ្លះដែលជាភារកិច្ចនៃការងារស្រុកក្រុង ?

គណបក្សនយោបាយទាំងអស់ ត្រូវបានធានាថាមានឱកាស និងសេរីភាពគ្នាក្នុង ការប្រកួតប្រជែង ។ ឧទាហរណ៍ នៅកំឡុងពេលប្រកួតការបោះឆ្នោត គណបក្សចូលរួមប្រកួតប្រជែងទាំងអស់ ស្មើភាពគ្នាក្នុងការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយរដ្ឋ ដូចជា ទូរទស្សន៍, វីឡូ, មានសិទ្ធិប្រើសេវាសាធារណៈដូចគ្នា អាចប្រើសិទ្ធិរួមប្រជុំ មហាជនតាមកន្លែងសាធារណៈ ដើម្បីបង្ហាញពីកម្មវិធីនយោបាយ និងសមត្ថភាពរបស់ ខ្លួនខ្លួនប្រជាពលរដ្ឋ ។

- សន្លឹកឆ្នោត១សន្លឹកមានតម្លៃស្មើគ្នា មានសិទ្ធិបោះឆ្នោតបានតែ១ដង = ១ សន្លឹក ក្នុង១អាណត្តិ ទោះបីអ្នកបោះឆ្នោតមានឋានៈជាព្រះមហាក្សត្រ ជានាយករដ្ឋមន្ត្រី ឬប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រក៏ដោយ ។

២១. តើអ្វីខ្លះជាគោលការណ៍សំខាន់ៗរបស់អង្គការស្នេហា ?

■ បោះឆ្នោតដោយ "សីដាត" : ត្រូវយល់ថា ការសម្រេចរបស់អ្នកបោះឆ្នោតត្រូវបាន ធានានៅពេលដែលអ្នកបោះឆ្នោតមូលដ្ឋានរបស់សីដាត គ្មាននរណាដឹងថា យើងបោះ ឆ្នោតឱ្យគ្រប់គ្រងមួយឡើយ ។ សិទ្ធិបោះឆ្នោតមិនមែនជាការបោះឆ្នោតដោយសីដាត ជា សិទ្ធិបោះឆ្នោតមួយនោះ ហើយសិទ្ធិបោះឆ្នោតមួយនោះ ជា របស់អ្នកបោះឆ្នោតមួយនោះទេ ។

■ បោះឆ្នោត តាម " ឆន្ទៈ " : ត្រូវយល់ថា អ្នកបោះឆ្នោតត្រូវសម្រេចចិត្តបោះឆ្នោត ជ្រើសរើសតំណែងតាមការស្រឡាញ់ ពេញចិត្តរបស់ខ្លួន ។

- បោះឆ្នោតដោយ " សេរី " : មានន័យថា
- សេរីភាពទទួលបាន អំពីការបោះឆ្នោត និង ព័ត៌មានផ្សេងៗដោយសេរី និងតម្លាភាព ។
 - មានការរួមផ្គុំ និងការបញ្ចេញមតិយោបល់ ដើម្បី ពិភាក្សាអំពីបញ្ហា បញ្ហាសេដ្ឋកិច្ច និងគណបក្សប្រឈម ឈ្មោះបោះឆ្នោត ។
 - មានការចូលរួមប្រជុំដោយសេរី និងការប្រើប្រាស់ មធ្យោបាយផ្សេងៗ ដោយសេរី និងស្មើភាព ។ល។ និង ។ល។

■ បោះឆ្នោតដោយ " ស្មើភាព " : មានន័យថា សិទ្ធិបោះឆ្នោតស្មើគ្នាមានតំលៃស្មើគ្នា មានសិទ្ធិបោះឆ្នោតបានតែ១ដង = ១សិទ្ធិ ក្នុង១អាណត្តិ ទោះបីអ្នកបោះឆ្នោតមាន ឋានៈជាព្រះមហាក្សត្រ ជាទាយករដ្ឋមន្ត្រី ឬប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រក៏ដោយ ។

២២. តើសេចក្តីសង្ឃឹមរបស់អ្នកបោះឆ្នោតមានអ្វី ?

មិនមានការផ្សេងៗគ្នាទាក់ទងនឹងសិទ្ធិបោះឆ្នោតទេ ។ សិទ្ធិបោះឆ្នោតមាន លក្ខណៈដូចគ្នាក្នុងខេត្ត ឬក្រុង និងប៉ុ ឬសង្កាត់នីមួយៗ មានន័យថា បើសិទ្ធិបោះឆ្នោត សំរាប់ក្រុងភ្នំពេញមានលេខ១២ ដូច្នោះអ្នកបោះឆ្នោតក្នុងក្រុងភ្នំពេញទាំងអស់ ប្រើ ប្រាស់សិទ្ធិបោះឆ្នោតលេខ១២ដូចគ្នា ។ ប៉ុន្តែខុសគ្នាប្រុងប្រយ័ត្នសង្កាត់ មានន័យថា

បើសង្កាត់ទឹកល្អក់ទី២ លេខកូដ០៣៩ អ្នកបោះឆ្នោតក្នុងសង្កាត់ទឹកល្អក់ទី២ទាំងអស់ លេខកូដ០៣៩ ដូចគ្នា ។

សរុបសេចក្តីមក សន្លឹកឆ្នោតនៅក្រុងភ្នំពេញ ក្នុងសង្កាត់ទឹកល្អក់ទី២ មានលេខក្រុង និងលេខកូដសង្កាត់ដូចគ្នាទាំងអស់ ក្នុងសង្កាត់ទឹកល្អក់ទី២នេះ ។ ដូច្នេះសូមលោក អ្នក កុំព្រួយបារម្ភឱ្យសោះសន្លឹកឆ្នោតនៅតែរក្សាការពេលម្នាក់ដដែល ។ នៅពេលរាប់សន្លឹកឆ្នោត គ្មានអ្វីសំខាន់ដឹងថា សន្លឹកឆ្នោតមួយនេះ ជារបស់អ្នកបោះឆ្នោតមួយនេះ ហើយសន្លឹកឆ្នោតមួយនោះ ជារបស់អ្នកបោះឆ្នោតមួយនោះទេ ។

២៣. តើលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតនេះ ត្រូវយល់ដឹងដូចម្តេច និងត្រូវយល់ដឹងអ្វីខ្លះ?

ឧបាយកលទុរិច្ចមានដូចជា : គំរាមកំហែង បំភិតបំភ័យ យកសំភារៈបូលុយទិញទឹកចិត្ត បង្ខំឱ្យធ្វើសម្បុរ ឬប្រើសកម្មភាព បង្ខិតបង្ខំ និងការប្រើហិង្សា ។

យើងជាប្រជាពលរដ្ឋត្រូវរាយការណ៍ និងប្តឹងអំពីករណីទុរិច្ចទាំងនោះតាមផ្លូវច្បាប់ ប៉ុន្តែបើដូចបញ្ជាក់ពោះមុខ គេកំពុងគំរាមកំហែង... យើងត្រូវដោះស្រាយដូចខាងក្រោម :

- បើយើងនិយាយទៅហើយគ្មានផលវិបាកដល់ខ្លួនទេនោះ យើងគួរតែប្រាប់គាត់ថា " ក្នុងពេលនេះខ្ញុំពុំទាន់សម្រេចនៅឡើយទេ សូមអភ័យទោស " ។
- បើករណីដែលយើងអាចសន្និដ្ឋានបានថា ទោះជាយើងធ្វើអ្វីក៏គ្មានអ្នកចាប់ទោសកំប្រុស ពេលនោះអ្នកគួរនិយាយថា " ខ្ញុំស្រឡាញ់យល់ព្រមដល់លោក លោកស្រី ប្រយ័ត្នអំពីបែបនេះមកកខ្ញុំ សូមទោសខ្ញុំមិនត្រូវការទេ " ។

- បើប្រើសមិទ្ធិឬប្រើតែទទួលយក (គួរឃើញ) " ខ្ញុំនឹងសម្រេចចិត្តបោះឆ្នោត " ។ បើប្រើសមិទ្ធិឬប្រើតែទទួលយក (គួរឃើញ) " ខ្ញុំនឹងសម្រេចចិត្តបោះឆ្នោត " ។ បើប្រើសមិទ្ធិឬប្រើតែទទួលយក (គួរឃើញ) " ខ្ញុំនឹងសម្រេចចិត្តបោះឆ្នោត " ។

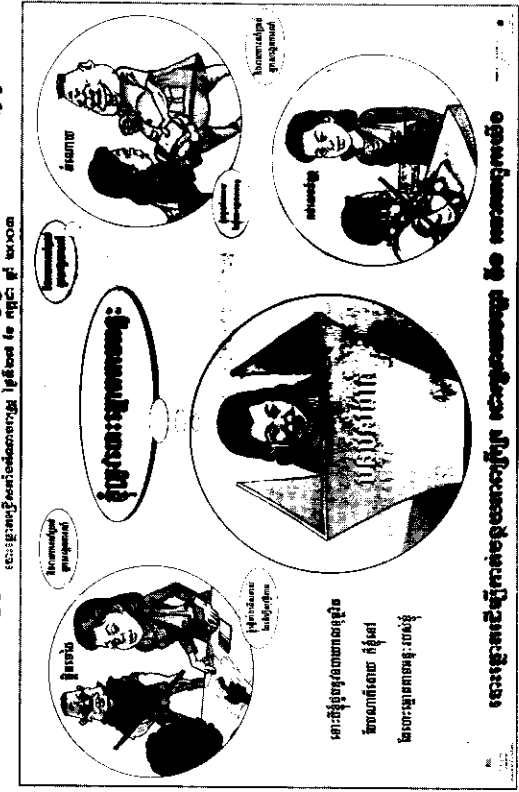
២៤. តើអ្វីខ្លះជាគោលការណ៍សំខាន់ៗសម្រាប់អ្នកបោះឆ្នោត ?

- អ្នកបោះឆ្នោត ត្រូវ/ចេះ ស្វែង ព្យាយាម តាមដានដោយយកចិត្តទុកដាក់កាល់ការអប់រំ ផ្សព្វផ្សាយ ផ្តល់ព័ត៌មាន អំពីការបោះឆ្នោត របស់ស្ថាប័នរៀបចំការបោះឆ្នោត សមាគម-អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល សង្គមស៊ីវិល និងមន្ត្រីរាជការ ដល់បងប្អូនប្រជាពលរដ្ឋជិតខាង និងមិត្តភក្តិរបស់ខ្លួន ។

- អ្នកបោះឆ្នោតចេះដោះស្រាយនូវបញ្ហានានា (ឧបាយកលទុរិច្ច) ពេលដែលខ្លួនជួប ឬប្រឈមមុខក្នុងកំឡុងពេលបោះឆ្នោត ដោយសន្តិវិធី ដោយភាពវៃឆ្នោត ដើម្បីសុវត្ថិភាព ។

- បោះឆ្នោត **តាមចិត្ត** : របស់ខ្លួន ទោះបីគេគំរាមកំហែង យកសំភារៈ បូលុយ ទិញទឹកចិត្ត បង្ខំឱ្យធ្វើសម្បុរ ឬប្រើសកម្មភាពបង្ខិតបង្ខំយ៉ាងណាក៏ដោយ ដោយលោកអ្នកយល់ពីគោលការណ៍នៃការបោះឆ្នោត " លោះឆ្នោតដោយសំខាន់ តាមចិត្ត ដោយលើក និងស្មើភាព " ។

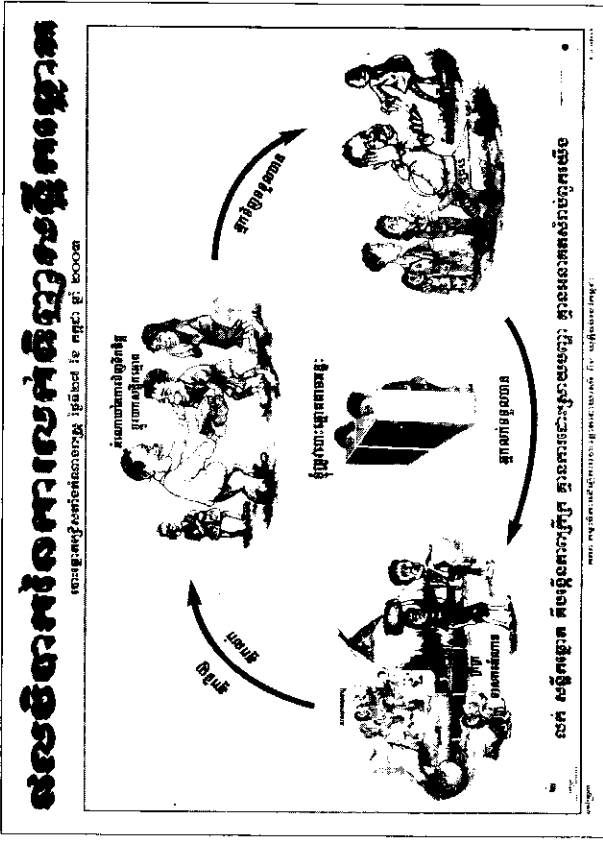
ការសម្របសម្រួលប្រកបរបររកស៊ី និងការងារ ។

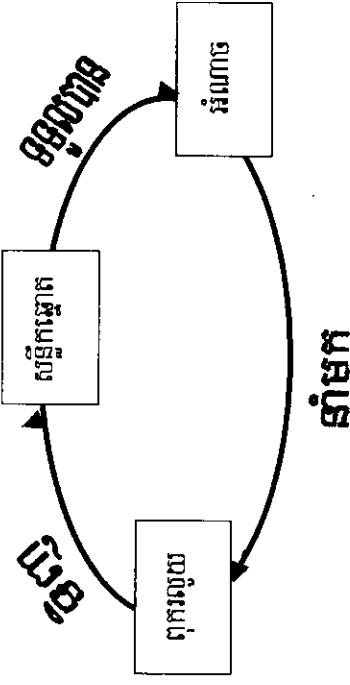
២៥. តើអ្វីខុសជាងនឹងការងារ និងការងាររកស៊ី?

- អំណាចដែលបានមកពីការទិញ លក់ សន្លឹកឆ្នោត វារ៉ែដ្យូ :
- លោកអ្នក ក្លាយជាទោសការិនីអំណាច
 - លោកអ្នកត្រូវតែដឹងថា ជំនួយតែមានម្តង (ហួសរយៈពេលស្រេចហើយ)
 - មានការរំលោភច្បាប់ សិទ្ធិមនុស្ស គ្មានប្រជាធិបតេយ្យ គ្មានយុត្តិធម៌
 - មានអំពើពុករលួយដោយអំណាច (បើទើបសន្លឹកឆ្នោតយើងបាន ដល់ពេល គេដកស្រែកស្រែងតែម្តង មិនគោរពច្បាប់ ហើយគេយកអំណាចទៅប្រព្រឹត្តអំពើពុក រលួយដើម្បីយកលុយមកវិលលើសលុយដែលបានទិញសន្លឹកឆ្នោតយើងទៅទៀត ។
 - បើយើងលក់សន្លឹកឆ្នោត យើងទៅតែដូចភាពក្រីក្រ គ្មានការអភិវឌ្ឍន៍នៅ មធ្យម ឬប្រទេសជាតិរបស់យើង អ្នកកាន់អំណាចមិនបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល ដល់

ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងការប្រកបរបររកស៊ី និងការងារ ។

ប្រជាពលរដ្ឋ " ការទិញសន្លឹកឆ្នោត "

- មិនបានផ្តល់សេវាសុវត្ថិភាព សន្តិសុខ
- មិនបានផ្តល់សេវាសុវត្ថិភាពក្នុងការបញ្ចេញមតិ
- អ្នកបោះឆ្នោតត្រូវបានបញ្ជូនទៅដោយមិនឱ្យទៅបោះឆ្នោត ។
- ពេលរាប់សន្លឹកឆ្នោតមានការបង្ខំ មានការខ្វះខាត និងមានភាពមិនប្រក្រតី ។

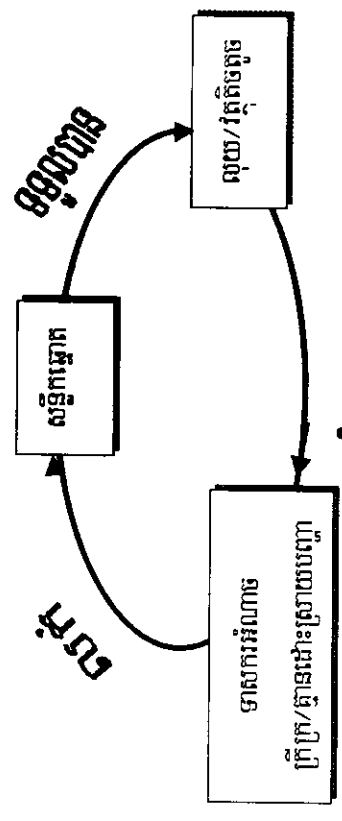
២៧. តើការបើកបញ្ជីចុះឈ្មោះគណបក្សនយោបាយរបស់លោកស្រី ត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីបង្កើនចំនួននៃប្រជាជនចុះឈ្មោះឬទេ?

ការបើកបញ្ជីចុះឈ្មោះគណបក្សនយោបាយរបស់លោកស្រី ត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីបង្កើនចំនួននៃប្រជាជនចុះឈ្មោះ ។

២៨. តើគម្រោងបង្កើនចំនួននៃប្រជាជនចុះឈ្មោះ និងបង្កើនចំនួននៃប្រជាជនចុះឈ្មោះនេះ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីបង្កើនចំនួននៃប្រជាជនចុះឈ្មោះ ឬទេ?

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីបង្កើនចំនួននៃប្រជាជនចុះឈ្មោះ និងបង្កើនចំនួននៃប្រជាជនចុះឈ្មោះនេះ ។

ប្រព័ន្ធរៀបចំបញ្ជី "ការលក់សន្លឹកឆ្នោត"

ណែនាំ

២៦. តើមានបញ្ហាអ្វីខ្លះទាក់ទងនឹងការបោះឆ្នោត?

មានបញ្ហាជាច្រើនដែលកើតឡើងដូចជា :

- មានការរារាំងបណ្តឹងមិនឱ្យយល់ឈ្មោះបោះឆ្នោត និងរារាំងគណបក្សប្រឆាំងមិនឱ្យចុះបញ្ជីឈ្មោះ ។
- អ្នកមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតត្រូវបានបដិសេធមិនឱ្យចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ។
- ប្តូរឈ្មោះឱ្យអ្នកគ្មានសិទ្ធិបោះឆ្នោត ។
- ក្នុងពេលយុទ្ធនាការហោសនា មិនគោរពគោលការណ៍ស្មើភាព (យោសនាមុនកាលកំណត់...) ។
- មានការទិញទឹកចិត្តតាមរយៈ សំភារៈ និង លុយកាក់ (ទិញសន្លឹកឆ្នោត) ។
- មានការគំរាមកំហែង បំភិតបំភ័យ បង្ខំតបង្ខំ ទៅលើប្រជាពលរដ្ឋ និងបេក្ខជនបូជនសកម្មរបស់គណបក្សនយោបាយ ។
- មានអំពើហិង្សា និង ការសំលាប់

អំពីយុទ្ធនាការយោធនសាសនាសង្គ្រាម

យុទ្ធនាការយោធន

រយៈពេល៣០ថ្ងៃ

ចាប់ពីថ្ងៃទី ២៦ ខែ មិថុនា ដល់ ថ្ងៃទី ២៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៣

២៩. តើការយោធនសាសនាសង្គ្រាមមានបំណងអ្វី ?

ការយោធនសាសនាសង្គ្រាម មានទិសដៅគ្រប់លក្ខណៈយោធា និងយុទ្ធសាស្ត្រ ដោយមានប្រយោជន៍ ធ្វើការផ្សព្វផ្សាយកម្មវិធីនយោបាយរបស់ខ្លួនជូនអ្នកបោះឆ្នោត ។

៣០. តើយុទ្ធនាការយោធនសាសនាសង្គ្រាមមានបំណងអ្វីនៃការយោធនសាសនាសង្គ្រាម ?

យុទ្ធនាការយោធនសាសនាសង្គ្រាមមានរយៈពេលសាមសិប (៣០) ថ្ងៃ គឺចាប់ពី ថ្ងៃទី២៦ ខែមិថុនា ដល់ថ្ងៃទី២៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៣ ហើយគ្រប់សកម្មភាពនៃការ

យោធនសាសនាសង្គ្រាមត្រូវចាប់ពីថ្ងៃទី២៤ មេសា មុនថ្ងៃបោះឆ្នោត (មួយ (០១) ថ្ងៃ មុនថ្ងៃបោះឆ្នោតហៅថា ថ្ងៃស) ។

៣១. តើការយោធនសាសនាសង្គ្រាមមានបំណងអ្វី ? តើយោធនសាសនាសង្គ្រាមមានបំណងអ្វីខ្លះ ?

- ការយោធនសាសនាសង្គ្រាម ត្រូវធ្វើឡើងនៅតាមរោងមហាស្រុត មណ្ឌលកីឡា ឧទ្យានសាធារណៈ សាលាសាធារណៈ ទីស្នាក់កំពង់ ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ និងសាលាឯកជន ។
- ប្រជាពលរដ្ឋមានសកម្មភាពតាមនីតិវិធីនេះ កម្មវិធីប្រយោជន៍សង្គ្រាម អំពីទីកន្លែង និងគណបក្សដែលធ្វើការយោធនសាសនា ។
- សកម្មភាពយោធនសាសនាសង្គ្រាមមាន : ធ្វើតាមរយៈសារព័ត៌មាន វិទ្យុ ទូរទស្សន៍ ផ្ទាំងរូបភាព ខិត្តប័ណ្ណ បដា ការប្រជុំ វីដេអូ កូនព្យាយាម ប៊ិចផ្សាយ ការប្រជុំកន្លែង ឧបករណ៍បំពងសម្លេង ម៉ាស៊ីន វីដេអូ បំប្លែងយោធនសាសនា និងបញ្ចុះបញ្ចូលពីផ្ទះមួយទៅផ្ទះមួយ... ។

៣២. តើនិរន្តរភាពនៃការយោធនសាសនាសង្គ្រាម និងនិរន្តរភាពនៃការយោធនសាសនាសង្គ្រាមមានបំណងអ្វី ?

អ្នកមានសិទ្ធិចូលរួមគ្រប់កម្មភាពយោធនសាសនាសង្គ្រាម គឺប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរទាំងពីរ (០២) ភេទ ។

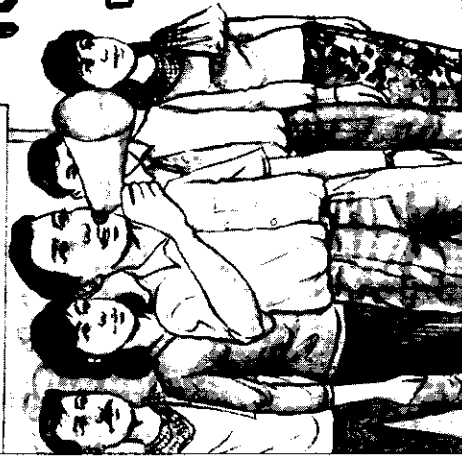
អ្នកមិនមានសិទ្ធិចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការយោធនសាសនាសង្គ្រាមម៉ោងធ្វើការ គឺមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល អាជ្ញាធរដែនដីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ នរណា

អំពីយុទ្ធនាការយោធន៍សង្គមស្នេហា

យុទ្ធនាការយោធន៍

រយៈពេល៣០ថ្ងៃ

ចាប់ពីថ្ងៃទី ២៦ ខែ មិថុនា ដល់ ថ្ងៃទី ២៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៣

២៩. តើការយោធន៍សង្គមមានន័យអ្វី ?

ការយោធន៍សង្គមមានន័យថា មានទិសដៅឱ្យគ្រប់លក្ខណៈយោធន៍ និងបេក្ខជនយើង ឈ្លោះបោះឆ្នោត ធ្វើការផ្សព្វផ្សាយកម្មវិធីនយោបាយរបស់ខ្លួនជូនអ្នកបោះឆ្នោត ។

៣០. តើយុទ្ធនាការយោធន៍សង្គមមានន័យអ្វី ?

យុទ្ធនាការយោធន៍សង្គមមានន័យថា ពេលសាមសិប (៣០) ថ្ងៃ គឺចាប់ពី ថ្ងៃទី២៦ ខែមិថុនា ដល់ថ្ងៃទី២៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៣ ហើយគ្រប់សកម្មភាពនៃការ

យោធន៍សង្គមមានន័យថា មុនថ្ងៃបោះឆ្នោត (មួយ (០១) ថ្ងៃ មុនថ្ងៃបោះឆ្នោតហៅថា វ៉ុត្រូ) ។

៣១. តើការយោធន៍សង្គមមានន័យអ្វី ?

ការយោធន៍សង្គមមានន័យថា ធ្វើឱ្យមានការយោធន៍ មណ្ឌលកីឡា ឧទ្យានសាធារណៈ សាលាសាធារណៈ ទីផ្សារកសិកម្ម ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ និងសាលាឯកជន ។ ប្រជាពលរដ្ឋអាចស្រាវជ្រាវពីគណៈកម្មការប៉ុន្តែការយោធន៍ អំពី ទីកន្លែង និងគណៈកម្មវិធីនយោធន៍ ។

- សកម្មភាពយោធន៍សង្គមមាន : ធ្វើតាមរយៈសារព័ត៌មាន វិទ្យុ ទូរទស្សន៍ ផ្ទាំង រូបភាព ខិត្តប័ណ្ណ បង្ហាញ កម្រប្រជុំ មិទ្ធិល្អ ក្នុងស្ថាប័ន ប្រជាជន ការប្រជុំព្រឹត្តិ ឧបករណ៍បំពងសំឡេង ម៉ាស៊ីន វីដេអូ ចម្លើយសេចក្តី និងបញ្ចុះបញ្ចូលពីផ្ទះមួយទៅ ផ្ទះមួយ... ។

៣២. តើការយោធន៍សង្គមមានន័យអ្វី ?

ការយោធន៍សង្គមមានន័យថា ធ្វើឱ្យមានការយោធន៍សង្គម គឺប្រជាពលរដ្ឋ ខ្មែរទាំងពីរ (០២) ភេទ ។

- អ្នកមិនមានលិខិតបញ្ជាក់ពីការយោធន៍សង្គមក្នុងការយោធន៍សង្គមក្នុងកម្រិតខ្ពស់ តើអ្នក មិនត្រូវការស៊ីវិល អាជ្ញាធរដែនដីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ នរោត្តម

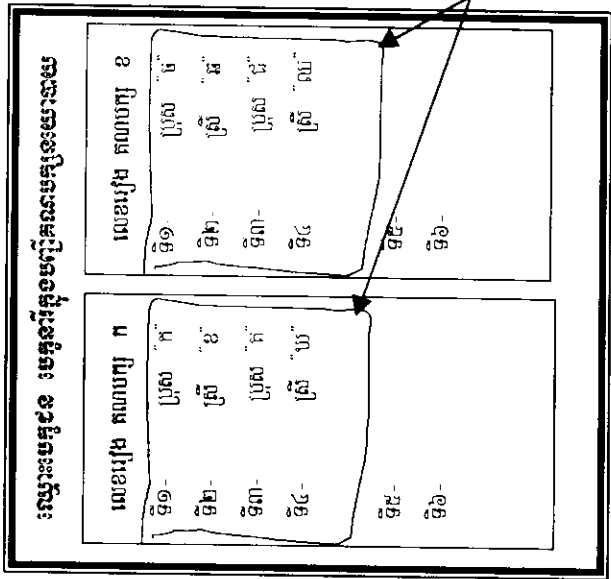
ជាតិ និងមន្ត្រីតុលាការ ។ ប៉ុន្តែបន្ទាប់ពីពេញបំរើម៉ោងធ្វើការ អ្នកទាំងនេះអាចចូលរួម គាំទ្រក្នុងសកម្មភាពយោធនាគារបោះឆ្នោតបាន តែមិនត្រូវស្លៀកពាក់ឯកសណ្ឋាន និងមិន ត្រូវមានអាវុធជាប់នឹងខ្លួនឡើយ ។

៣៣. តើបញ្ហាស្និទ្ធនេះជាការរើសអើងដល់សិទ្ធិសេរីសម្រេចចិត្តរបស់អ្នកបោះឆ្នោត ដែលយើងគួរត្រួតពិនិត្យសំរាប់ ?

- គឺបញ្ហាភាពយោធនាគារលើការលើកលែង (មុនស្រី១២៦) ខែមិថុនា និងក្រោយស្រី១២៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៣ ។
- អំពើហិង្សា ឬការគំរាមកំហែង ឬការរំកិលរំលោភលើសិទ្ធិយោធា អ្នក មានអំណាច និងកងកំលាំងប្រដាប់អាវុធ ។
- ការផ្តល់ប្រាក់កាស ឬសម្ភារៈក្នុងគោលបំណងទិញសន្លឹកឆ្នោត ។
- ប្រើសិទ្ធិប្រមាថមើលងាយអ្នកបោះឆ្នោត ឬគណបក្សនយោបាយ ឬបេក្ខជន ។
- មានវត្តមានកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ នគរបាលជាតិ និងមន្ត្រីរាជការស៊ើប និងអាជ្ញាធររំដោះគ្រប់សំដាប់ផ្នែកចូលរួមគាំទ្រសកម្មភាពយោធនាគារបោះឆ្នោតក្នុងម៉ោង ធ្វើការ ។
- ភាពលំអៀងលើការប្រើប្រាស់ទិសាធារណៈ ។
- អំពើហិង្សាឬបៀតបៀនរបស់គណបក្សនយោបាយ ឬបេក្ខជនទៅលើគណបក្សនយោ បាយ ឬបេក្ខជនផ្សេងទៀត ។
- ការប្រព្រឹត្តប្រកែក ឬធ្វើឱ្យរាំងស្ទះដល់សកម្មភាពយោធនាគាររបស់គណបក្សនយោ បាយ ឬបេក្ខជន ។

៣៤. តើសេវាក អ្នកបេក្ខជនបោះឆ្នោត ត្រូវពិនិត្យមើលរបបកូដសម្រេច ខ្លះ ?

- ជំរុំបង្កើតត្រូវពិនិត្យមើលបេក្ខជន បេក្ខជននីមួយៗត្រូវតែបញ្ជាក់ (អ្នកនៅលេខរៀង ខាងលើ អាចមានលទ្ធភាពជាប់ប្រើ) ។ តើមានបេក្ខជន បេក្ខជននៅលេខរៀងបញ្ជី លើគេជានរណា ? ។
- បន្ទាប់មកត្រូវពិនិត្យមើលគោលនយោបាយរបស់គណបក្ស

៣៦. តើលោក អ្នកប្រគល់នូវសេចក្តីសង្ឃឹមច្រើនប៉ុន្មាន ក្នុងការយល់យល់ដឹងអំពីការងារ និង ទិសដៅនៃការងាររបស់យើងខ្លួន ក្នុងការងារយើងខ្លួន ឬការងារដទៃទៀត ?

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត និងប្រារព្ធរៀបចំការបោះឆ្នោត និងបិទផ្សាយ បញ្ជីឈ្មោះ និងទីតាំងការិយាល័យបោះឆ្នោតនៅគ្រប់កម្រិតការិយាល័យបោះឆ្នោត សាមស័ប (៣០) ថ្ងៃយ៉ាងតិច មុនថ្ងៃបោះឆ្នោត ។

នេះជាថ្ងៃបោះឆ្នោត

៣៧. ការបោះឆ្នោតនេះមានលក្ខណៈ ? តើមានអ្វី ?

- ការបោះឆ្នោតត្រូវធ្វើតែមួយថ្ងៃតែមួយ

៣៥. តើយើងជាអ្នកបោះឆ្នោត ត្រូវធ្វើការសំខាន់ៗសំខាន់ៗអ្វីខ្លះរបស់ បេក្ខជន ឬបេក្ខជនដែលយើងបោះឆ្នោត ឱ្យបានយល់ និង យល់ដឹងអំពីស្ថានភាពរបស់គណបក្ស ?

- បេក្ខជន/បេក្ខជនណាមួយឈ្មោះ : ១ បេក្ខជនក្នុងបញ្ជីឈ្មោះដែលមានលេខរៀង លើតេឡេទ្រាម តើជាប់ជាប់ ថាតើបេក្ខជនជាងណា ? មានបេក្ខជនអ្វី ?

២ ប្រវត្តិរូប : ជាមនុស្សដែលមានសមត្ថភាព គុណវិស័យ សីលធម៌ ។

៣ ការសម្រុះ : មានសមត្ថភាព ចំណេះដឹង និងវិធីសាស្ត្រ អនុវត្តកិច្ចសម្រុះសម្រួលត្រូវប្រើប្រាស់ ?

៤ ភាពទទួលខុសត្រូវ

① គណបក្សបង្កើតឡើងដើម្បីអ្វី ? មានគោល ដំហែរច្បាស់លាស់ដែរឬទេ ? ឬគោលនយោ បាយត្រឹមត្រូវផ្តល់នូវការពេញចិត្តដល់ប្រជាជន ?

② របបសម្ព័ន្ធរៀបចំក្នុងគណបក្ស មាន លក្ខណៈ ប្រជាប្រិយភាព និងគោរពគោល ការណ៍សិទ្ធិមនុស្ស សិទ្ធិស្រ្តីឬទេ ?

③ អ្នកដឹកនាំគណបក្សនោះជាងណា ?

- គណបក្ស

៣៨. លិខិតឆ្លងឆ្នោះ

ប្រជាពលរដ្ឋម្នាក់ៗ ត្រូវទៅបោះឆ្នោតនៅការិយាល័យបោះឆ្នោត ដែលឈ្មោះរបស់ខ្លួនមាននៅក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតនៃការិយាល័យនោះ (ទៅបោះឆ្នោតតាមលេខកូតការិយាល័យ និងលេខរៀងឈ្មោះរបស់ខ្លួន ដែលបានកត់ត្រាទុក) ។

៣៩. តើជំនួសអ្វីខ្លះដែលសេវាកម្មអ្នកត្រួតពិនិត្យយកទៅជាមួយយើងឆ្លងឆ្នោះ?

នៅថ្ងៃបោះឆ្នោត លោក អ្នកត្រូវយកឯកសារញាក់ពីអត្តសញ្ញាណរបស់ខ្លួន និងត្រូវចងចាំនូវលេខកូតការិយាល័យ និងលេខរៀងឈ្មោះរបស់ខ្លួន ដែលមានក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតជំរូង ។

លោក អ្នកត្រូវកាន់យកទៅជាមួយនូវឯកសារណាមួយ ក្នុងចំណោមឯកសារខាងក្រោម :

- អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរ
- អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល
- អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណនគរបាលជាតិ
- អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ
- លិខិតសំគាល់ខ្លួនរបស់មន្ត្រីរាជការក្រសួង
- ប័ណ្ណបោះឆ្នោតឆ្នាំ១៩៩៣, ១៩៩៨, ២០០២
- វិញ្ញាបនបត្រជំនួសប័ណ្ណបោះឆ្នោតមន្ត្រីរាជការ
- ប័ណ្ណសំគាល់ត្រួតពិនិត្យមន្ត្រីរាជការ
- សៀវភៅត្រួតពិនិត្យមន្ត្រីរាជការ

- កុំភ្លេចក្រែងណាមួយ ធម្មយុត្តិធម៌កិច្ចការ
- ឆាយាតណាមួយ មហានិកាយ
- លិខិតឆ្លងដៃនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- លិខិតធានាអះអាងពីអត្តសញ្ញាណ និងអាយុ (ទម្រង់បែបបទលេខ១១៨)

៤០. តើលោក អ្នកអាចនឹងទទួលបានការឆ្លងឆ្នោះបានដែរឬទេ បើទៅបោះឆ្នោតដល់ទំហំ១០.០០០ស្រូវសេះនោះទេ លោក អ្នកទៅបោះឆ្នោតដល់ទំហំ១០០ស្រូវសេះនោះទេ ?

លោក អ្នកនៅតែអាចបោះឆ្នោតបានដដែល ។ ម៉ោង៣.០០រសៀល មន្ត្រីទទួលបន្ទុកនៅការិយាល័យបោះឆ្នោត នឹងធ្វើការប្រមូលប័ណ្ណបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណរបស់លោក អ្នក ដែលនៅរង់ចាំក្នុងជួរទាំងអស់ គឺប្រមូលចាប់ពីជួរក្រោយមុន ។ បន្ទាប់មក ពួកគេនឹងហៅឈ្មោះលោក អ្នកម្តងម្កាក់ៗឱ្យចូលទៅក្នុងការិយាល័យ ដើម្បីបោះឆ្នោត រហូតទាល់តែអស់ ។

៤១. តើលោក អ្នកអាចបោះឆ្នោតបានដែរឬទេ បើលោក អ្នកទៅដល់ការិយាល័យបោះឆ្នោតយ៉ាងណា ឬណាទាំង ?

ទេ ! លោក អ្នកមិនអាចបោះឆ្នោតបានទេ ។ ជនណាក៏ដោយ ដែលមកដល់ការិយាល័យបោះឆ្នោតនៅក្រោយម៉ោង៣.០០រសៀល ឬមិនបានឈរក្នុងជួរនោះ ពួកគេនឹងមិនមានសិទ្ធិក្នុងការត្រួតពិនិត្យសិទ្ធិបោះឆ្នោតបានឡើយ ។

៤២. តើលោក អ្នកអាចនោះឆ្នោតបានយ៉ាងដូចម្តេច បើលោក អ្នកដឹង

ជំនាញ ?

- លោក អ្នក មានសិទ្ធិជ្រើសរើសអ្នកជំនួយម្នាក់ជាមិត្តិជន ដែលទុកចិត្តបំផុតទៅ ជាមួយ ឬមានសិទ្ធិសុំជំនួយពីប្រធានការិយាល័យបោះឆ្នោត ឬនៃលោក អ្នកមិនអាចរក ជំនួយពីអ្នកសង្កេតការណ៍ ឬភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយបានឡើយ ។
- នៅពេលដែលប្រធានការិយាល័យបោះឆ្នោត បានចាត់តាំងមនុស្សម្នាក់ឱ្យជួយ ឬនិពន្ធនៅជាមួយលោក អ្នក ជំននោះនឹងនាំលោក អ្នកទៅបន្ទប់សម្ងាត់ ហើយសួរ លោក អ្នកតិចៗថា តើលោក អ្នកចង់បោះឱ្យគណបក្សណាមួយ ? អ្នកជំនួយការ នោះនឹងជួយលោក អ្នកគូសលើសន្លឹកឆ្នោតត្រង់ឆ្នោតតាមប្រយោជន៍របស់លោក ដែលលោក អ្នកមានបំណងបោះឱ្យនោះ និងណែនាំលោក អ្នកឱ្យស៊ីកសន្លឹកឆ្នោតចូលក្នុងបិបឆ្នោត ផងដែរ ។

៤៣. តើលោក អ្នកត្រូវតែប្រុងប្រយ័ត្នយ៉ាងណា បើអ្នកចង់បោះឆ្នោត

តាមដំបូង ?

អត់ទេ ការបោះឆ្នោតគឺជាសិទ្ធិនយោបាយរបស់លោក អ្នកវាមិនមែនជាការ គាំទ្រអ្វីឡើយ ។ លោក អ្នកមិនទាំបាច់ចូលជាសមាជិកគណបក្សនយោបាយណាមួយ ឬ ជ្រុវបោះឆ្នោតឱ្យគណបក្សនយោបាយណាមួយដែលផ្តល់ជាសំភារៈ ឬប្រាក់កាស ឬគំរាម កំហែងលោក អ្នកឡើយ ទោះបីលោក អ្នកស្ងៀមស្ងៀម ឬធ្វើការត្រង់មេ ដែលហើយក៏ដោយ ។ លោក អ្នកត្រូវចាំថា សន្លឹកឆ្នោតរបស់លោក អ្នកសំដៅតាំងឆ្នោតណាម្នាក់ដឹងថា លោក អ្នកបោះឆ្នោតឱ្យនរណាឡើយ ។

៤៤. តើចាំបាច់នោះឆ្នោតឱ្យគណបក្សដែលលោក អ្នកសង្ឃឹមដែរឬទេ ?

ការបោះឆ្នោតគឺជាការជ្រើសរើសដោយសេរីរបស់លោក អ្នក ។ គ្មាននរណា ម្នាក់ អាចបង្ខំលោក អ្នកឱ្យបោះឆ្នោតឱ្យគណបក្សណាមួយឡើយ ។ តើមានតែលោក អ្នកម្នាក់គត់ដែលឈរក្នុងបន្ទប់សំដៅបោះឆ្នោត ហើយគ្មាននរណាម្នាក់ដឹងថា លោក អ្នកបោះឆ្នោតយ៉ាងម៉េចដែរ បើទោះបីជាមានសមាជិកគណបក្សណាមួយបានផ្តល់ប្រាក់កាស រង្វាន់ ឬធ្វើការដឹកជញ្ជូនលោក អ្នកមកកាន់សន្លឹកឆ្នោត ឬគំរាមកំហែងលោក អ្នកតាមពាក្យសុំដី ឬអាកប្បកិរិយាក៏ដោយ ក៏លោក អ្នកមិនចាំបាច់បោះឆ្នោត ឱ្យគណ បក្សនោះឡើយ តើលោក អ្នកត្រូវបោះឆ្នោតតាមឆន្ទៈតាមការពេញចិត្តរបស់ខ្លួន ។

៤៥. ចំពោះលោកស្រីចង់បោះឆ្នោតនោះទេ ?

ខ្លួនខ្លាចអំពីការបោះឆ្នោតនោះ ?

លោកស្រីត្រូវចាំថា លោកស្រីគឺជាសមាជិកម្នាក់ក្នុងសង្គមជាតិ ជាមនុស្ស ដ៏សំខាន់ម្នាក់ក្នុងសង្គម ដូច្នេះលោកស្រីមានសិទ្ធិចូលរួមជ្រើសរើសអ្នកដឹកនាំប្រទេស ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍កាន់តែប្រសើរឡើង ។ ដូចនេះវាមានសារៈសំខាន់ណាស់ ទោះបីជា លោកស្រីមមាញឹកក្នុងការងារយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏ត្រូវឆ្លៀតពេលទៅបោះឆ្នោតដែរ ព្រោះការបោះឆ្នោតគឺមានរយៈពេលតែមួយថ្ងៃគត់ លោកស្រីមិនគួរឱ្យឱ្យគិតសន្តិសុខ កន្លងហួសទេ សន្លឹកឆ្នោតរបស់លោកស្រី១សន្លឹក មានតម្លៃណាស់ សំរាប់អនាគតពួក យើង ក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធគ្រឹក្សា និងអនាគតប្រទេសជាតិ ។

៤៦. មេត្តាបញ្ជាក់ពីស្ថានភាពទឹកស្អាត និងសេវាផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត
និងសេវាផ្គត់ផ្គង់ស្រូវ ?

អ្នកសួរ លោក អ្នកមិនអាចឱ្យអ្នកដទៃក្រៅពីខ្លួនយើងទៅបោះឆ្នោតជំនួសបានឡើយ ។ អ្នកបោះឆ្នោតមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតតែមួយសន្លឹក និងតែមួយដេតតែ ដោយត្រូវទៅបោះឆ្នោតដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ ។ លោក អ្នកបំបែកចំណែកគ្រប់គ្រងទៅបោះឆ្នោតឱ្យបានគ្រប់គ្នា ព្រោះថាការបោះឆ្នោតគឺជាជំនាញរបស់អ្នកម្នាក់ម្នាក់ មិនអាចឱ្យអ្នកទាំងមូល ហើយគ្រប់គ្នា ធ្វើឡើងរៀងរាល់ប្រាំឆ្នាំម្តង ។

៤៧. តើទីតាំងស្នាក់នៅរបស់អ្នកនឹងមានផ្លូវថ្មដែរទេ ?

វាមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងរបបប្រជាធិបតេយ្យរវាងអ្នកគ្រប់គ្រង និងអ្នកដែលត្រូវគ្រប់គ្រង ។ ក្នុងរបបប្រជាធិបតេយ្យ ប្រជាពលរដ្ឋគឺជាអ្នកជ្រើសរើសអ្នកដឹកនាំតាមរយៈសេចក្តីជ្រើសរើសផ្ទាល់ ។ បើសិនជាលោក អ្នកមិនបានចូលរួមក្នុងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសតំណាងទេ លោក អ្នកអាចជួបប្រទះបញ្ហាច្រើនជាងអ្នកដែលចូលរួមបោះឆ្នោតជ្រើសរើស មានន័យថាលោក អ្នកស្ថិតនៅក្រោមការសម្របសម្រួលរបស់អ្នកដទៃ និងបោះបង់ចោលសិទ្ធិជាពលរដ្ឋក្នុងការចូលរួមកិច្ចការសាធារណៈ ហើយចំពោះការមិនបានចូលរួមចំណែកប្រើប្រាស់សិទ្ធិជាពលរដ្ឋ មានន័យថា លោក អ្នក បណ្តោយឱ្យដឹកនាំធ្វើតាមតែអំពើចិត្ត ការអស់សង្ឃឹមរបស់យើង និងបញ្ហាទាំងឡាយក្នុងសង្គមនៅតែមិនបានដោះស្រាយតាមបំណងប្រាថ្នារបស់យើង ។ ដូច្នេះការបោះឆ្នោតមានសារៈខ្លាំងណាស់ លោក អ្នកចូលរួមតាមដានស្វែងយល់ ដើម្បីជ្រើសរើសអ្នកដឹកនាំបានត្រឹមត្រូវ ព្រោះវាជាការហ៊ុយកិច្ចរបស់លោក អ្នក ។

- កំហែងចូលរួមរបស់លោក អ្នកក្នុងការបោះឆ្នោត និងជាមួយតំណាងដែលជាប់ឆ្នោត ប្រៀបដូចជាតំណែងទឹកបំបែកផ្ទាំងសិលាមួយដុំ និងជាក់លាក់បំផុត ក្នុងការបោះឆ្នោត មានការដោះស្រាយបញ្ហាទាំងឡាយក្នុងសង្គមមួយ ថ្ងៃបន្តិចៗ ដើម្បីពួកយើង ក្នុងការដោះស្រាយ និងប្រទេសជាតិមានប្រជាធិបតេយ្យរឹងមាំ ។

៤៨. តើសេវា អ្នកអាចបោះឆ្នោតបានទេ ?

អ្នកសួរ ជនទាំងអស់ដែលបានបោះឆ្នោតហើយ មន្ត្រីនៅការិយាល័យបោះឆ្នោតនឹងជ្រលក់ម្តងលើសន្លឹកបោះឆ្នោត អ្នក (កន្លែងផ្សេងៗទៀត បើជាជនពិការ) ក្នុងទីកន្លែងគ្មានមន្ត្រីជំនាញ ។ ប្រសិនបើមានស្នាមទឹកខ្មៅនៅលើម្រាមដៃលោក អ្នកប្រធានការិយាល័យនិងប្រាប់ទៅភ្នាក់ងារគណេរ ឬ អ្នកសង្កេតការណ៍ដើម្បីចំណែកហើយនឹងសួរទៅលោក អ្នក ឱ្យពន្យល់អំពីមូលហេតុដែលមានស្នាមទឹកប្រឡាក់លើម្រាមដៃលោក អ្នក ។ ប្រសិនបើការពន្យល់របស់លោក អ្នក មិនសមហេតុផលទេនោះ ប្រធានការិយាល័យនឹងសន្និដ្ឋានថា លោក អ្នក ព្យាយាមបោះឆ្នោតឯដង ។ ប៉ុន្តែចុះបោះបោះឆ្នោត ឬ ឯកសារបញ្ជាក់ពីអត្តសញ្ញាណរបស់លោក អ្នកនឹងត្រូវដាក់បញ្ជូនទៅគណៈកម្មការបោះឆ្នោត លើសពីការបោះឆ្នោត ដើម្បីតាមដានបន្តទៀត ។

៤៩. ការងារ និងសេវា អ្នកអាចបោះឆ្នោតបាន គឺ :

- ប្រសិនបើលោក អ្នកមិនបានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតជាមុន ។
- លោក អ្នកមានឯកសារបញ្ជាក់ពីអត្តសញ្ញាណហើយ ប៉ុន្តែលោក អ្នកមិនមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត ។

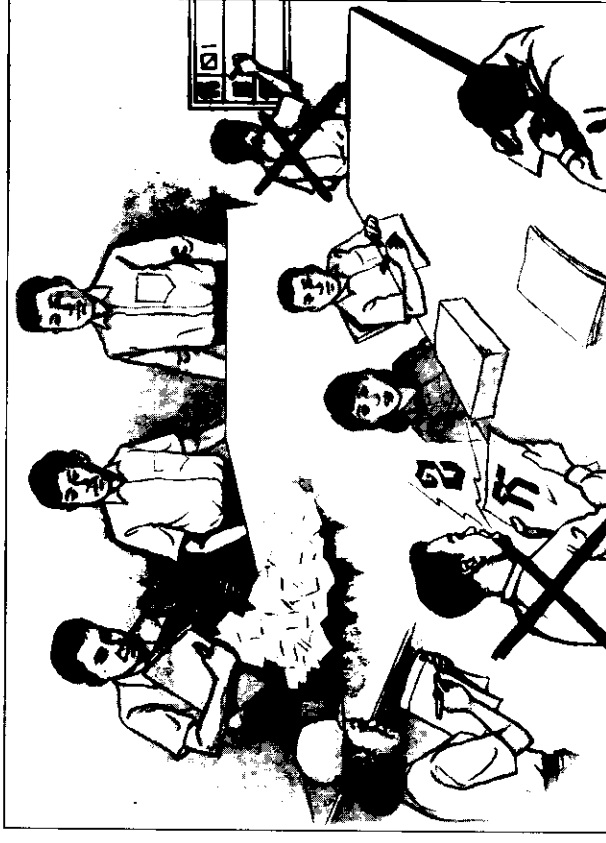
- លោក អ្នកមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតហើយ ប៉ុន្តែលោក អ្នកមិនមានដាក់សារបញ្ជាក់ពីអត្តសញ្ញាណ ។
- លោក អ្នកត្រូវបានគេដឹងថា ព្យាយាមបោះឆ្នោត២ដង ។

៥០. តើលោក អ្នកត្រូវធ្វើដូចម្តេចនូវការប្រឆាំងសន្តិសុខសង្គម?

- បើសិនលោក អ្នកតូសប្រឡំលើសន្លឹកឆ្នោត ដោយអចេតនា ដែលមន្ត្រីកិរិយាសំរេចប្រគល់ឱ្យ លោក អ្នកអាចប្តូរសន្លឹកឆ្នោតផ្សេងទៀតពីប្រធានកិរិយាសំរេចបោះឆ្នោតបាន ។
- ប្រធានកិរិយាសំរេចនិងបង្គាប់ទៅអនុប្រធានឱ្យផ្តល់សន្លឹកឆ្នោតមួយទៀត ឱ្យលោក អ្នក ។

★ លោក អ្នកអាចទទួលសន្លឹកឆ្នោតលើកទី២នេះ បានតែម្តងគត់ ។

ការរាប់សន្លឹកឆ្នោត

៥១. តើការរាប់សន្លឹកឆ្នោតនេះធ្វើនូវសន្តិសុខសង្គមណា ? រ៉េស្តរណា ?

- ការរាប់សន្លឹកឆ្នោតធ្វើឡើងនៅទីស្នាក់ការគណៈកម្មការប្រឹក្សាសង្កាត់ រៀបចំការបោះឆ្នោត (គម្រ/សប) ឬទីកន្លែងណាមួយ ដែលមានសុវត្ថិភាពតាមការកំណត់របស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ។
- ការរាប់សន្លឹកឆ្នោតនេះ ត្រូវធ្វើឡើងនៅ ថ្ងៃទី២៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៣ ។ (យោងតាមប្រតិទិនរបស់គ.ជ.ប) ។

៥២. តើការបំបែកសន្លឹកធានារ៉ាប់រងមានសារៈសំខាន់បំផុតដូចម្តេច ?

សន្លឹកធានារ៉ាប់រងត្រូវរាប់ទៅជាមធ្យមស្តង់ដារដែលអាចធ្វើបាន និងមើលឃើញច្បាស់នូវគំនូស
នៃការបោះឆ្នោតទាំងអស់ ដោយមានភ្នាក់ងារគណេបកូនយោបាយ និងអ្នកសង្កេត
ការណែនាំរាជ្យជាតិ និងអន្តរជាតិ ជាអ្នកតាមដាន និងផ្សព្វផ្សាយ ។

៥៣. តើការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធនេះមានសារៈសំខាន់បំផុតដូចម្តេច ?

នរណា ដឹងអ្វីអំពីលទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោត ?
ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណែងរដ្ឋមន្ត្រីអាណត្តិទី៣ ត្រូវធ្វើតាមប្រព័ន្ធសមា
មាប្រព័ន្ធគោលខេត្ត ក្រុង ដោយយកខេត្ត-ក្រុងជាមធ្យមស្តង់ដារ ហើយការបែងចែក
អាសនៈតាមខេត្ត-ក្រុង ត្រូវធ្វើតាមមធ្យមភាគខ្ពស់បំផុត ។

ទោសប្បញ្ញត្តិ និង បណ្តឹង

៥៤. តើទោសប្បញ្ញត្តិចំពោះបទល្មើសនិងច្បាប់នោះមានសារៈសំខាន់បំផុត បទបញ្ជា និង

នីតិវិធីរបស់ គ.ជ.ប ត្រូវអភិវឌ្ឍន៍ទោសប្បញ្ញត្តិដូចម្តេច ?

ទោសប្បញ្ញត្តិចំពោះបទល្មើសនិងច្បាប់បោះឆ្នោត បទបញ្ជា និងនីតិវិធីរបស់
គ.ជ.ប ដែលមានផែនការច្បាប់បោះឆ្នោតទៅតាមការពិនិត្យយោង និងតាមការតំណែង
លើស ត្រូវកែទោសប្បញ្ញត្តិខាងក្រោម :

- ការស្តីបន្ទេស
- ការព្រមាន
- ការព្យាករណ៍

- ការដាក់ឱ្យទំនេរគ្មានបៀវត្ស
- ការបញ្ឈប់ប្រព័ន្ធគោលខេត្ត
- ការដកហូតជាបណ្តោះអាសន្ននូវសិទ្ធិបោះឆ្នោត
និងសិទ្ធិឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត
- ការលុបចោលប្រព័ន្ធគោលខេត្ត
- ការលុបបេក្ខភាពរបស់បេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត
- ការកំណត់ប្រាក់ដែលមេធាវីត្រូវបង់ (១.០០០.០០០) ទៅ
ហាសិបលាង (៥០.០០០.០០០) រៀល ទៅតាម ករណីនីមួយៗ ។

៥៥. តើការកែសម្រួលច្បាប់នេះមានសារៈសំខាន់បំផុត ត្រូវអភិវឌ្ឍន៍ទោសប្បញ្ញត្តិ

ដូចម្តេច ?

សកម្មភាពខុសច្បាប់មាន :

- ប្រើកំលាំង ឬអំពើហិង្សា ឬបំភាន់ភ័យមិនឱ្យប្រជាពលរដ្ឋមានសិទ្ធិបោះ
ឆ្នោតទៅចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ឬរារាំងមិនឱ្យចុះឈ្មោះ ប្រជាពលរដ្ឋដែល
មានសិទ្ធិបោះឆ្នោតក្នុងប្រព័ន្ធគោលខេត្ត និងរៀបរយប្រព័ន្ធគោលខេត្ត ។
- បោះបង់អ្នកគាំទ្រ ឬអ្នកបោះឆ្នោតឱ្យប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សា អំពើកំហុស
កំហែង អំពើហិង្សាទៅលើបេក្ខជន ឬទៅលើ គណបក្សនយោបាយដទៃ ។
- ធ្វើការតាមសង្កត់ ឬគំរាមកំហែង ឬបង្ខំធ្វើសម្បទាឱ្យបោះឆ្នោតតាមប្រ
នយោបាយរបស់ខ្លួន ឬគណបក្សនយោបាយណាមួយ ដែលខ្លួនពេញចិត្ត ។

- ប្រើកម្លាំង ឬអំពើហិង្សា ដើម្បីរារាំងប្រជាពលរដ្ឋដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតមិនឱ្យទៅបោះឆ្នោត ឬឈរឈ្មោះជាបេក្ខជន ។
- រារាំងបេក្ខជន និងអ្នកតម្រូវឱ្យបោះឆ្នោតយោងយូរមិនឱ្យបោះឆ្នោតតាមការកំណត់ ។
- ប្រើកម្លាំង ឬអំពើហិង្សា ឬបំភិតបំភ័យ ប្រើពាក្យសំដីប្រហែលនឹងដោយធ្វើឱ្យមានការភ័យខ្លាចការភាន់ច្រឡំ ធ្វើឱ្យប្របូកប្របល់ចាត់ទុកមិត្តលើការសម្ងាត់នៃការបោះឆ្នោត ។
- បង្កការខានមិនឱ្យដំណើរការបោះឆ្នោតបាន ។
- បង្កការខានមិនឱ្យរាប់សន្លឹកឆ្នោតបាន ។
- ធ្វើឱ្យខូចរបៀបរបបរយក្នុងពេលបោះឆ្នោត ។
- ទិញសន្លឹកឆ្នោតដោយ សម្ភារៈ ឬដោយប្រាក់កាស ។

ផ្លូវផ្តន្ទាទោស ដោយត្រូវលុបឈ្មោះចេញពីបោះឆ្នោត លុបបេក្ខភាពរបស់សាមីខ្លួន ឬ លុបបេក្ខភាពឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត របស់គណបក្សនយោបាយ ដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរបៀបចំការបោះឆ្នោត (គ.ជ.ប) ឬ/និងត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពីប្រាំបីពាន់ (៥.០០០.០០០) រៀល ទៅម្ភៃប្រាំពាន់ (២៥.០០០.០០០) រៀល ដោយព្រឹត្តិករដាច់ទោសព្រហ្មទណ្ឌផ្សេងទៀត ចំពោះជនណា និងគណបក្សនយោបាយណាដែលប្រើត្រូវសកម្មភាពដូចរបៀបរាប់ខាងលើ ។

៥៦. តើប្រជាពលរដ្ឋមានសិទ្ធិផ្តល់ឧទាហរណ៍ នៅពេលបោះឆ្នោត ឬទេ?

ក - ចូលមកប្រើសិទ្ធិសម្បាប់បោះឆ្នោត ៖

ជនគ្រប់រូប ឬកំណែង ឬគណបក្សនយោបាយត្រូវប្តឹងទៅអាជ្ញាធរបោះឆ្នោត (គ.យ/សប) កំណត់ក្នុងរយៈពេលពេលដែលបានកំណត់ ឬប្រាប់លើកលែងតែកាលបរិច្ឆេទកំណត់ផ្សេងទៀតនេះក្នុងច្បាប់បោះឆ្នោត ។

ខ. ចូលមកប្រើសិទ្ធិសម្បាប់បោះឆ្នោត ឬសម្រាប់ការបោះឆ្នោត

ជនណាក៏ដោយមានសិទ្ធិប្តឹង នូវកំហុសរបស់មន្ត្រីរបៀបចំការបោះឆ្នោត ឬរាប់សន្លឹកឆ្នោតត្រូវប្តឹងទៅគណៈកម្មការរយៈពេលបោះឆ្នោត (គ.យ/សប) បើគ.យ/សប ធ្វើខុសត្រូវប្តឹងទៅគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោត (គ.ខ/កប) បើគ.ខ/កប ធ្វើខុស ត្រូវប្តឹងទៅ គ.ជ.ប ធ្វើខុសត្រូវប្តឹងទៅ(ជ.ស.ក) កំណត់រយៈពេលពេលដែលបានកំណត់ លើកលែងតែកាលបរិច្ឆេទកំណត់ផ្សេងទៀតនេះក្នុងច្បាប់បោះឆ្នោត ។

៥៧. តើនៅក្នុងពាក្យបណ្តឹងប្តឹងបញ្ជាក់នូវលទ្ធផលបោះឆ្នោតមានចំណុចអ្វីខុស ៖

- ពាក្យបណ្តឹងត្រូវបញ្ជាក់នូវព័ត៌មានទាំងមូលចំនួនដូចខាងក្រោម ៖
- ឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់អ្នកប្តឹង
- ពេលវេលា និងទីកន្លែងនៃការប្រើត្រូវប្រើត្រឹមត្រូវ តើលើស

